

TOMAŽ ŠALAMUN

A hitetlen unoka

„Gyerekek, Trieszt és Bécs között aludhattok
a vonaton. Útközben nincs semmi.”

(Nagyanyám, Mila Gulič, 1891–1978)

Ne szunnyadj el
Velence és Bécs közt a
vonaton, nyájas
olvasó.
Szlovénia olyan
parányi, hogy könnyen
észre sem veszed! A Sierrától keletre
fekvő ranchomnál is
kisebb!
Inkább állj föl,
hajolj ki az ablakon, bár ki van írva:
TILOS!
Hallgass
arany szavamra!

REIMAN JUDIT fordítása

ALEŠ DEBELJAK

Prózaversek

Mihajlo Pantićnak

Az időről írsz, de nem a mostaniról. Férfiakról. Nőkről.
Az óráról órára halványuló emlékről. A látomásaidban találkozó
idegenek kelletlenségéről. A folyó torkolata felett és a szobákban
lebegő nyirkos sötétről. Hozzám hasonlóan, néha sokkal jobban.
Kint eső permetez. Valaki, akit mindketten ismerünk, Berlinbe
készül. Örökre. Hideg csillagok hunyorognak. Majd fél évszázada
vagyunk bezárva ki-ki a maga nyelvébe, noha egyazon világon,
egyazon kínon osztozunk. Úgy fáj ez neked, ahogyan nekem?
Új nap kezdődik. Valóban: mit mondjak még neked?

* * *

Belesüppedve a pirkadat vagy az éjszaka előtti félhomályba.
 Nem hallotta a lépéseiket, sarkuk tompa koppanását
 a padlaton, izmos testükhöz tapadó kabátjuk
 jellegzetes surrogását. Azt kívánta, bár hallaná csizmájuk
 csikorgását, mindét egyenként. Azt gondolta: ha ez az apró
 kívánságom teljesül, nem várhatok többet a sorstól.
 Újból kimeresztette a szemét, fülelt, hiába kutatva emlékeiben
 rég elfeledett hajsza, üldöztetések, futások mikéntjét.
 A világok átfedik egymást, futott át rajta. A fenti szobában
 egy nő élelet sikoltott, majd szaggatott nevetésben, neurotikus
 röhögésben csuklott el a hangja.

* * *

A hamu szaga láthatatlan szövetként lebeg a fullasztó hőségben
 az emberek nehezen lélegeznek, a presbiteriánus templomban
 délután ötöt harangoznak, az ég mélyen a földre súlyosul, egy lány
 tétován, szinte ijedten ül taxiba, isten veletek, harmatozatlan
 tükrök sima felülete. Elolvasatlan könyvek, tűzoltólépcsőkről
 málló rozsdá, harmincévesek nyomják el cigarettájukat az utcasarki
 téglafalban, izzadság csorog a gerincükön, a kutyák nyugtalanul
 forgolódnak álmukban, állott víz pang a csövekben, pillanatok,
 elhúzódva, sokáig, még tovább. Az avar rétegei között
 bogarak haldokolnak, fuldokolva a légszomjtól, a fal repedései
 fokozatosan tágulnak. Nem gondolod, hogy van valami szép abban,
 ahogy a déli falvakat felfaló tüzek zavaros visszfényei
 remegnek a hegyek fölött, messze a város fölött,
 melyet sem te, sem én nem akarunk elhagyni?

* * *

A folyó zúg. Úgy sejtem, nagyon régóta. Kócsagok
 vagy a természettudományos könyvek kócsagjaihoz hasonló madarak
 készülnek útra, megszakítatlan repülésre, délnek. A nád halkán
 remeg az esti szélben. Az enyhe fuvallatokban. Itt és ott. A parti házak
 eltűnnek a ködben. Ablakaikon alig észrevehetően tör át
 az áttetsző, tejszerű fény. Az emberek égő lámpáik mellett
 álmodják, ahogy életükbe belépnek a katonák. A pincében alma
 illatozik. Ha túl sokáig áll, rohadni kezd. Tizenhárom éves
 kislány gyakorol kitartóan egy zongoraszonatínát. Zsibbadi ujjak.
 Szüntelen szél. Elfutó órák. Unalom ül az emberek
 tekintetében. Ha jól meggondolod, mondhatnál istenhozódot is.
 Bizonyos módon csak a búcsú módozatait váltogatod.
 Én is éppen ilyen voltam évekkal ezelőtt.

GÁLLOS ORSOLYA fordítása